

[Landbrugsministeren.]

bygger på de af kommissionen stillede forslag.

Forslaget tilsigter en revision af de gældende regler om statens udlån til jordbrugsmæssige formål og må ses i sammenhæng med 3 andre lovforslag, der fremsættes samtidig hermed, nemlig forslag til lov om ændring af lov om landbrugsejendomme, forslag til lov om tilskud til investeringer i landbrugets produktionsbygninger og forslag til lov om ændring af lov om udlån til yngre landmænd.

Lovforslaget betyder en ophævelse af den hidtil gældende statshusmandslov, der nok har været undergivet revision i de senere år, men som ikke i sin helhed har været revideret siden 1948.

Det tilsigtes i lovforslaget at forenkle bestemmelserne om statens udlån og navnlig at koncentrere bestemmelserne om udlån til strukturfremmende formål såsom jordsupplering og jordfordeling i øvrigt. En række hidtil gældende låneformål ophæves samtidig hermed, og ligeledes ophæves hjemmelen til at oprette selvstændige landbrug. Hjemmelen til at yde lån til oprettelse af selvstændige gartnerier opretholdes dog.

Om hovedpunkterne i lovforslaget skal jeg i øvrigt anføre:

Lovforslaget fastsætter bestemmelser for, i hvilke tilfælde staten som led i strukturudviklingen inden for landbruget kan yde lån til køb af jord i forbindelse med sammenlægning og supplering.

Det har været drøftet i landbokommissionen, om der skulle kunne ydes lån til erhvervelse af jord op til den sammenlægningsgrænse, der er foreslået i forslaget til ændring af landbrugsloven, men der har ikke i kommissionen kunnet opnås enighed herom. Det foreslås i lovforslaget, at der skal kunne ydes lån op til et samlet areal på 35 ha. Det er endvidere foreslået, at landbrugsministeren skal kunne fravige den nævnte arealgrænse, når jordens kvalitet tilsiger dette, dog ikke ud over 50 ha. Det er i øvrigt forudsat, at der ikke ydes lån i tilfælde, hvor en ejendom kun suppleres med et mindre areal.

I den gældende lov er der kun hjemmel til at yde lån til opførelse, udvidelse eller ændring af avlsbygninger i forbindelse med supplering af landbrugsejendomme. Efter

forslaget er muligheden for at opnå lån til byggeri ophævet, bortset fra at der i forbindelse med jordfordeling kan ydes lån til udflytning af bygninger, og at der kan ydes byggelån ved oprettelse og supplering af gartnerier. Ophævelsen af adgangen til at opnå lån til byggeri må ses i forbindelse med det samtidig hermed fremsatte forslag om tilskud til investeringer i landbrugets produktionsbygninger, hvori der gives mulighed for tilskud til byggeri af staldbygninger m. m. inden for landbruget uanset ejendommens størrelse.

Bestemmelserne om statslån i forbindelse med jordfordeling findes i lov om jordfordeling mellem landejendomme, men foreslås i lovforslaget overført til den almindelige udlånslov. Landbokommissionen har indgående drøftet jordfordelingsproblemerne i forbindelse med vejanlæg, jfr. kommissionens 10. betænkning side 15-17 og side 84-92, og det er hensigten at optage jordfordelingsloven til revision i overensstemmelse med landbokommissionens indstilling herom. Revisionen, der antagelig vil ske i næste folketingsssamling, vil navnlig have henblik på at ordne forholdene ved jordfordeling i forbindelse med vejanlæg, hvor der i de senere år har været visse problemer. Forhandlinger herom vil blive optaget med ministeriet for offentlige arbejder, idet der kan blive tale om samtidig ændring af ekspropriationsprocesloven og vejbestyrelsesloven.

Efter den hidtil gældende lovgivning har lån til supplering af ejendomme, der er oprettet for jordfondens midler, været ydet af jordfonden. Ved lovforslaget foreslås, at alle lån fremtidig ydes af statskassen.

Jeg skal ikke i enkeltheder komme ind på spørgsmålet om vilkårene for ydelse af statslåne. Jeg vil blot fremhæve, at renten af lånene som hovedregel er fastsat til 6½ pct. p.a., og at afdragstiden som hovedregel er fastsat til ca. 30 år.

Ligeledes vil jeg fremhæve, at lånene skal sikres ved betryggende pant i ejendommen med oprykkende prioritet efter de hæftelser, der hviler på ejendommen, efter at denne er prioriteret ved optagelse af størst mulige lån på det almindelige lånemarked. Det må i denne forbindelse bemærkes, at det er en betingelse for opnåelse af lån, at ansøgeren i